

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Az ígéret

szép szó, ha megtartják, úgy jó. Így hangzik egy régi magyar közmondás. És az olyan ígéret, amely minduntalan ismétlődik, végül is teljesen hitelet veszti. Azért nem ígéretet kérünk, hanem őszinte választ. Állja-e a kormány azt, amit a magyarságnak a választások előtt megígért annak fejében, hogy melléje áll? Állja-e azt, amit a választási paktum nélkül is kötelessége lenne megadni, mert hiszen a magyarságnak nemesak a békeszerződés és a párisi egyezmény, hanem ennél sokkal szentebb és magasabb okmány: az ország alkotmánya biztosítja? Ne ígérjen a kormány, amikor arról van szó, hogy visszaadja a magyar iskolák jogtalanul elvont nyilvánossági jogát, hanem mondja meg kerteles nélkül, hogy visszaadja-e azt, vagy sem? Erre a kérdésre csak igennel vagy nemmel lehet válaszolni. Ha a válasz igen, köszönettel vesszük, hogy a kormány végre belátja, hogy egy nép fiatalágát nem lehet elzárni a kultúrának ama forrásától, amely őseiket is eltette és amely fentartotta bennük népiségük jellegét. Ha pedig a kormány nyíltan nemmel válaszol, annak is levonjuk a következtetéseit. Lehajtott fejjel, megkeményített szívvel, de önértzetesen — igenis — levonjuk a következtetéseit ennek is. Nem fogunk lázongani, nem fogunk konspirálni, mert ez ellene van a magyar jellemnek. Ellenben élni fogunk azokkal a fegyverekkel, amelyet részünkre az alkotmány és a törvény biztosít. A törvény törvény mindenki számára. Az egyiket kötelezi, a másikat feljogosítja. Ha a kormány nem érzi át azt, hogy a törvény bizonyos tekintetben kötelezi a magyar iskolákkal szemben, mi nem fogjuk elfeledni, hogy ez a törvény mire jogosít fel minket. Tisztes, alkotmányos eszközökkel körömszakadtig fogunk küzdeni iskoláinkért és iskoláinkban az anyanyelven való oktatásért. Magyar anyanyelvünket és magyar kultúránkat esorbíthatatlanul akarjuk hagyni gyermekeinkre. Ez pedig csak az iskola útján lehetséges. Az iskola, mely minden nemzetnek a legszentebb. Ott nevelik fiainkat, ott tanítják gyermekeinket. A gyermek pedig, különösen kisebbségi sorsban, nemesak a szülőké, hanem az egész népé. A gyermek hagyományaink, erkölcsünk, nyelvünk, egész sorsunk átvivője. Az iskola minden. Erre gondoljon a közoktatásügyi miniszter, amikor a magyarság legújabb, iskolai sérelmeit és kivánságokat magában foglaló, memorandumának sorsa fölött dönt.

Oroszország mozgósította flottáját az angol-orosz diplomáciai viszony megszakítása miatt

Németország feltétlenül semleges fog maradni

Berlin, május 26.

A németországi sajtó egyértelműen hangsúlyozza, hogy Németországnak feltétlenül semlegesnek kell maradni a bekövetkezett angol-orosz konfliktusban. A berlini lapok nem hiszik, hogy Anglia és Oroszország az ellenségeskedésben a gazdasági háború határain túlmenne.

Németországnak minden lehetőséget kell követni, hogy a kitört ellentétek ne fejlődhessenek erőszakos cselekménnyé, mert Németország ezzel nem nyerne, sőt sokat veszíthet, mivel katonai semlegessége rendkívül gyengén van megvédve. Londoni híradás arról számol be, hogy a londoni orosz ügyvivő komünikét tett közzé, amelyben sajnálatának ad kifejezést az angol-orosz kereskedelmi egyezmény felbontása és a diplomáciai viszony

megszakítása felett. Az ügyvivő nyilatkozata szerint a jelenlegi feszült helyzet alaptalan ürüggyel állított elő és ezért felelősség az angol kormányra hárul. A londoni orosz követség épületét egyébként rendőri őrizet alá helyezték és moszkvai távirat szerint ugyanez történt Moszkvában az angol követséggel is. Rigából érkező távirat jelenti, hogy az orosz hadügyi népbiztos napiparancsot adott ki, amelyben elrendelte, hogy

az egész tengerészetet hadiállapotba kell helyezni az angol-orosz diplomáciai viszony megszakítása miatt.

A flottának ugyanis készen kell lenni minden pillanatban az ország védelmére. Angol hajóknak megtiltották, hogy orosz kikötőkhöz befussanak.

Muntean szembesítése cinkostársaival tegnap folyt le a temesvári ügyészség fogházában

Temesvár, május 27.

Tegnap vette kezdetét Muntean Jánosnak és Turnseverinből, valamint Calafatból Temesvárra hozott cinkostársainak kihallgatása, illetve szembesítése. A kihallgatásokat Bungețianu István állambiztonsági vezérfelügyelő és Bradescu Virgil vezetőügyész fogatosították.

Egymásután vezették elő a veszedelmes társaság tagjait, akikkel együtt Muntean saját vallomása szerint állítólag az aninai gyilkosságot is elkövette volna.

Először az erősen megvasalt Gerarda Constantint hozták fel szorongós börtönőrök az ügyészségi fogházból. Derék növésű ember, kezén-lábán bilincs. Bevitték a főügyész szobájába, ahol Bungețianu vezérfelügyelő kezdte a kihallgatást. Majd felhozták Munteant, akinek arcán ott a jellegzetes mosoly. Sorban következtek ezután a többiek, de úgy, hogy egyik a másikkal ne érintkezhessek. A kihallgatás egyelőre a turnszeverini és orsovai, valamint a Mehedinți vi-

dékén elkövetett gaztettekre vonatkozik. Az aninai gyilkosságról még nem volt szó. Muntean és Gerarda után Gheorghiu Melaichit és Gheorghiu Alexandrinát hallgatják ki. Ahol szükségesnek mutatkozott, szembesítették őket egymással. A tegnapi kihallgatások és szembesítések során a hatóságok arról akartak meggyőződést szerezni, vajjon a veszedelmes banditák tényleg egy társaságot alkottak-e, ami beigazolódt.

Ma kerül sorra az aninai gyilkosság kérdése. Muntean különben higgadtan viselkedik, a többiek leverteknek látszanak.

Muntean megjelenése az ügyészségi irodában mindig derűre ad alkalmat. Tegnap is éppen akkor volt az ügyészségi irodában, amikor két monostori asszonynak kiadták a szabadlábra helyezési iratot. Az egyik asszony halkán megkérdezte: — Merre van itt a kijárás?

Muntean meghallotta a kérdést, mosolygott egyet és maga elé morgott:

— Könnyebb ide bejönni, mint kijutni.

Ismét vádaskodik a liberálisok hivatalos lapja

Bukarest, május 26.

A Viitorul című liberális lap erőlyesen tiltakozik az ellen, hogy az EMKE, az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület működését ismét engedélyezték. Sándor József szenátor Cudalbu igazságügyminiszternél interveniált — a lap szerint — a működési engedély megadása érdekében és ennek eredménye lett az engedély megadása. A Viitorul ezzel kapcsolatosan azt írja, hogy az EMKE azelőtt azon dolgozott, hogy a román-ságot nemzetétől eltávolítsa, most pedig a sovíniszta szellemet istápolja. Követeli végül a Viitorul annak az állításnak a tisztázását, hogy az EMKE annak idején közös meg-egyezőssel dolgozott az Astra román közművelődési egyesülettel. Ezt az állítást ugyanis Sándor József szegezte le Cudalbu igazságügyminiszterhez intézett memorandumában.

A vörös kakas három községben pusztított

Temesvár, május 27.

Tegnap és tegnapelőtt a környékbeli községekben több tüzeset volt, amely nagy károkat okozott. Varjason Lidovics Miklós gazda háza a nyitott tűzhely egy szikrájától kigyulladt és a nagy szélben, dacára a falusi lakosság buzgóoltási munkájának, teljesen leégett. A kár nyolcvenezer lei, amiből semmi nem térül meg, mert a ház nem volt biztosítva.

Valkányban nagy vihar volt és közben a villám becsapott Bintencán István házába, amely kigyullt és rövid idő alatt teljesen elhamvadt. Ez a ház sem volt biztosítva. A kár százezer lei.

Nagyteremia községben özvegy Knab Irén birtokosnő bérese, Keller György, azzal volt elfoglalva, hogy az egyik szénakazalból a szérüs kertben villával szénát vegyen ki. A béres égő cigarettája munkaközben beleesett a szénába, amely pillanatok alatt lobogó lánggal égett. A többi kázat sikerült megmeníteni, azonban a kigyullt kazal teljesen elégett. A kár hétezer lei.

Tiltakoznak a középiskolai tanárok. Bukarestből jelentik: A középiskolai tanárok körében nagy az elkeseredés a tisztviselői fizetések rendezéséről szóló törvénynek rájuk vonatkozó része miatt. A középiskolai tanárok szövetsége a jövő hétre Bukarestbe tiltakozó gyűlést szándékozik egybe-
hívni.

Áthelyeződött a Weisz-palotába **Kristóf-Krausz Albert** képművészete.

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.

Telefonszámaink:

Szerkesztőség: 2—52
Kiadóhivatal: 2—52
Nyomda: 10
Felelős szerkesztő lakása: 2—42

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 3 lei, az ökirály-ságban 4 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Gyenge vásár

a mostani temesvári országos vásár. A vásártéren százával hemzseg a nép, a vásárlás azonban igen gyenge, kedvtelen. Állatokban, különösen lovakban volt nagy a felhajtás, de eladás nem igen történt. Egy pár szép ökröt már huszonháromezer leiert lehetett kapni, egy pár kifogástalan lovat harmincezer leiert, egy esztendő jobb minőségű mangalica disznókat pedig kétezért. Igen kevés járlat került átírásra, pedig délben az árak már huszonöt százalékkal estek és a gazdák délután kezdték állataikat újra hazahajtani. A kirakodó vásáron a bognár-árakon kívül alig kelt el valami. Ezzel szemben a laicoknyhák s vásári pálinkásbódék tömve voltak emberekkel. Jó üzletet csinált a planétás ember is, mert sokan kíváncsiak voltak rá, hogy hoz-e a sors számukra szebb napokat? A ringlispilnek és a hajóhintásnak is akadott közönsége. Legtöbb forgalmat csinálta a panorámás. A sátor előtt két-águ létra tetején állott a kikiáltó s torcaszakkadtából invitálta a nagyérdemű publikumot:

— Dessek, dessek, pesedálni! Itt látható az a naty kazemper, az a naty tolvaj, tyigos Palás Pista, amind gimlódik a perteben és készül asz agasztófára! Iddend láthatók a lekszepp gadasztrófók és addendádumokl Dessek pesedálni!

— És az urak és hölgyek, akik a nagyvásárra faluból jöttek a városba, beszéltek és leszurkolták fejünkint az öt leiket.

Ilyen volt a tavaszi nagyvásár.

En.

— **Ferdinánd király utazása.** Bukarestből táviratozzák: Ferdinánd király tegnap Cotroceniából különvonaton Scrobisteába utazott.

— **A sziguranca vezérigazgatója Temesvárott.** Voinescu Romulusz, az állami sziguranca vezérigazgatója, aki tegnapelőtt este Temesvárra érkezett, tegnap délben Aradon keresztül visszautazott Bukarestbe.

— **Berthelot tábornok Erdélyben.** Kolozsvárról táviratozzák: Berthelot francia tábornok ma, pénteken délután Kolozsvárra érkezik. A tábornok tiszteletére pénteken este a Tiszti Kaszinó, szombaton pedig a városi bankettet ad. A francia konzulátuson szombaton délben ünnepélyes fogadtatás megy végbe. Berthelot vasárnap délelőtt tíz órakor utazik el Kolozsvárról Marosvásárhelyre. Utjában Laige gróf kolozsvári francia konzul kíséri.

— **Alföldi Géza dr. gyász.** Sulyos veszteség érte Alföldi Géza dr. temesvári ügyvédet. Egyetlen nővére, Alföldi Emma, aki évek óta állandóan Budapesten lakott s néhány hét előtt fivére látogatásánra Temesvárra érkezett, negyvennégy esztendősen korában hosszas betegeskedés után elhunyt. Halálát bátyján kívül nagyszámu rokonság fájjalja. Temetése ma délután öt órakor lesz a Lenau-tér 1. számú gyászszobából.

— **Trancu-Jasi a kormánykiküldöttek elnöke.** Genfől táviratozzák: A nemzetközi munkaügyi konferencia Thomas javaslatára a kormánykiküldöttek csoportjának elnökévé Trancu-Jasi munkaügyi minisztert választotta meg. Mireoa mérnök pedig a munkaadók csoportjának alelnöke lett.

A postások visszakapták pénzüket amelyet fizetésükből villavásárlás céljaira levontak

Temesvár, május 27.

A harenak, amelyet a Déli Hírlap a postások érdekében két hét óta folytatott, meglett az örvendetes eredménye. A Déli Hírlap cikket átvette ugyanis a bukaresti Lupta, majd a főváros és az ország többi lapja is foglalkozni kezdett az ügygel. A felháborodás olyan hullámokat vert, hogy Papacoste a vezérigazgató — akinek jóhiszeműségét sohasem vontuk kétségbe — nyilatkozott és kijelentette, hogy a további gyűjtést betiltja és hogy a villára nem reflektál. A mozgalom kezdeményezői azonban még akkor se hátráltak. Ugyanis hat millió lei — melyet a Casa de Creditől vettek fel — előleget is

adtak már a villára. Így aztán nem voltak hajlandók a már levont összegeket a postásoknak visszafizetni.

Kedden — miként megirtuk — az ügy a parlamentben is szóba került. Madgearu képviselő interpellált, mire Papacoste kijelentette, hogy elrendeli a postásoktól levont összegek visszafizetését. Ezt az ígéretét be is tartotta és távirati utasítás ment az ország valamennyi postahivatalának, hogy a villavásárlás céljaira a postaalkalmazottaktól levont összegeket fizessék vissza. Temesvárott ez tegnap már meg is történt és az intézkedés valamennyi postaalkalmazott körében osztatlan örömet keltett.

Áthelyezések a temesvári városházán és az ügyosztályok ellenőrzése az állandó választmány által

Temesvár, május 27.

A város különböző természetű ügyeinek elintézésére más és más hatáskörrel rendelkező ügyosztályok vannak hivatva, amelyeknek élén egy-egy városi tanácsnok áll. Az új közigazgatási törvény értelmében pedig az egyes ügyosztályok ellenőrzését és az ügymenet felülvizsgálását az állandó választmány megbízott tagja látja el. A legközelebbi napokban egy a városi tanácsnokok, az úgynevezett

szolgálati főnökök, valamint az ellenőrző állandó választmányi tagok beosztásában a temesvári városházán változás áll be.

A gazdasági ügyosztály ellenőrzését Schmitz Ferenc dr., a közigazgatási osztályt Crismariu Oktavian dr., a kulturális ügyeket Reiter József, a népjóléti és szociális osztályt Gábríel József, a pénzügyeket Hajdu Frigyes dr., a technikai osztály ellenőrzését pedig Hollinger Péter látja el. A városi tanácsnokok hivatali beosztásában pedig június hó elsejétől

kezdve olyan értelmű változás áll be, hogy Heim Ernő dr., a gazdasági ügyosztály eddigi vezetője, átveszi a közigazgatási és személyi ügyek osztályát Bugariu Korion dr. tanácsnoktól, viszont a gazdasági osztály élére Bugariu kerül. A közigazgatási ügyosztályban dolgozó Angerbauer Roland dr. jegyző cserél a városi főügyészi hivatalba beosztott Buna Demeterrel. Megkérdeztük Dobosan János dr. főpolgármestert ezen újabb beosztások okát illetően és a következő választ nyertük:

— Belső természetű városi intézkedésről van szó, amely a kezelésre vonatkozik és amelyet a szolgálati érdek kívánt meg.

Az állandó választmány valamennyi tagjának jogában áll minden egyes ügyosztályt ellenőrizni

és a mostani felelőrések azért történnek, hogy az állandó választmány tagjai egyformán betekintést nyerhessenek az egyes ügyosztályok működésébe.

— **Minisztertanács lesz ma.** Bukarestből táviratozzák: A kormány tagjai ma délben minisztertanácsot tartanak, amelyen több fontos politikai kérdés kerül megvitatásra.

— **A halál legyőzése vereséggé lett.** Ada-Kaleh szigetéről, amely Bicsérdy Béla apostolnak és tanítványainak főhadiszállása, szomorú hír érkezik. Meghalt a bicsérdyism egyik rajongó híve, Evien Eugén, aki a Bicsérdyism című zöldségéveszeti szaklapot szerkesztette. Evien Eugén rendületlen követője volt Bicsérdy Béla tanainak, csak növényeket evett és úgy koplalt, mint senki más. Bicsérdynek A halál legyőzése című könyve a bibliája volt, szívesen citálta az embereknek, akiket a hosszú életet biztosító tanok részére meg akart nyerni. A sok koplalástól azonban annyira legyöngült, hogy maga nem bírta a halált legyőzni és huszonnyolc éves korában meghalt. Persze, a bicsérdysták azt mondják, hogy a koplalástól akár ötszáz évig is élhetett volna, ha nem lett volna szervi baja.

— **Elítéltek egy brutális esendőrt.** A temesvári ítélőtábla előtt tegnap Curteanu Anut huszonhat éves volt esendőr állott, aki többrendbeli sulyos testiérettéssel és hivatalos hatalommal való visszaéléssel volt vádolva. A esendőr Sudrás aradmegyei községben teljesített szolgálatot és ártatlan embereket vert veresre, akiket becsukott. Az aradi törvényszék ezért hat havi börtönrre ítélte. A temesvári tábla a büntetést három hónapi fogházra szállította le.

JÓNAPOT KIVÁNOK, kedves olvasó és biztosítlak róla, amiről viszont engem a város vezetősége biztosított, hogy őszre feltétlenül kész lesz az új színház. Hála Istennek! Elég régen épül. És szép is lesz. De hát ha a színház belül szép lesz, illik arról is zavarja gondoskodni, hogy külső látképét ne zavarja semmi, ami nem szép. Már pedig ilyen zavaró dolog van. Nézzed csak kedves olvasó, azt a kis teret, amelyik a Szentjános-utca felé szegyenkezik. Eltekintve attól, hogy ez a következtlen tereske napos időben csupa por, esőben csupa sár, homokdombok és téglatörmelékhegyek éktelenkednek rajta. Pedig hát ott végződik Temesvár büszkesége, a Lloyd-sor és erre a tereske néz majd gögösen az új színház. Mit gondolsz, kedves olvasó, ne írjunk a városi mérnöki hivatalnak egy levelezőlapot, amelyen udvariasan, alázatosan megkérjük, hogy tisztítsa meg ezt a kis teret és hozza némileg rendbe? Ha már olyan sok milliót költöttünk a színházra, ne sajnáljunk erre pár száz leit.

— **A fagyoszentek báránykái.** Az utóbbi napok hidege nagy kárt okozott a girópai juhosgazdáknak. Az erdőben legelő nyájaikból a hét-főrről keddre virradó éjszaka a dermesztő hidegben körülbelül kétszáz fiatal bárány elpusztult.

— **Visszautasított esődtömeggondnoki kinevezés.** Megirta a Déli Hírlap a temesvári törvényszék által Kreszta István belvárosi Merczy-utcai női divatkereskedő ellen megnyitott esőd kapcsán, hogy Imbroane Miklós dr. ügyvédet nevezték ki esődtömeggondnokká. Tegnap délelőtt érdekes fordulat állt be a esődtömeggondnoki kinevezésben, amennyiben Imbroane Miklós dr. beadványt intézett Radi Timót dr. törvényszéki főelnökhez, amelyben bejelenti, hogy a Kreszta-féle esődben a tömeggondnoki kinevezést nem fogadja el. A törvényszék Sendrea Jenő ügyvédet nevezte ki esődtömeggondnokká.

— **A esépléssel kapcsolatos közigazgatási eljárások illetékmentesek.** Butoiu belügyminiszteriumi vezérfelügyelő a napokban Bukarestben járt és a miniszteriumtól rendelkezést hozott, amely szerint ezentul sem a főszolgabíróknak, sem pedig a községi előjáróságoknak nem szabad illetékeket kiróni és elfogadni a eséplési engedélyek kiadása körül. Általában a esépléssel kapcsolatos közigazgatási eljárások illetékmentesek.

— **Halálhíradás.** Berey Károly szabómunkás, erzsébetvárosi Hatytyu-utca 7. szám alatt levő lakásán, hosszas szenvedés után meghalt. Hatvanhat éves korában érte utól a halál a derék munkást, aki harminchat éven át a tekintélyes Zsifkovits cég műhelyében dolgozott. Ötgyögye és három fia gyászolja. A temetés pénteken délután félhat órakor megy végbe a halottasházból.

* **Az áruvaktár tulzsfuoltsága** miatt minden a vasszakmába vágó és raktáron lévő áruk mélyen leszállított áron kerülnek eladásra a Scherter Ottó-féle vaskereskedésben Temesvár-Belváros, Eminescu (Zápolya)-utca 6. szám.

— **Varjassy Lajost Aradra viszik.** Varjassy Lajos dr., aki jelenleg a Juhos-ügyből kifolyólag a temesvári ügyészségi fogházban ül letartóztatásban, sok ügyet vállalt, előlegeket vet fel, amelyek azonban részben elintézetlenek maradtak. Így Aradon mostani letartóztatása után tömeges feljelentést adtak be Varjassy ellen úgy, hogy szükségessé vált a kihallgatása. Pascu Radu aradi vizsgálóbíró átiratban kérte a temesvári főügyészséget, hogy Varjassyt kihallgatás végett szállítsa át Aradra. Varjassy Lajos drt harmincadikán viszik át Aradra, hol a vizsgálóbíró aradi vonatkozási bűnügyei kapcsán hallgatja ki.

A pletyka a börtönbe juttatott két asszonyt, akiket a falu szája gyilkossággal vádolt

Temesvár, május 27.

Különös büntény foglalkoztatja a temesvári ügyészséget. A Déli Hírlap tegnap már közölte, hogy a varjasi esendőség két asszonyt szállított be az ügyészségre, akiket férj, illetve apagyilkossággal gyanúsítanak. A titokzatos ügy előzményei a következők:

Még 1923. év július másodikán Ivanov Milán vagyonos monostori szerb gazdát bérese reggel eszméletlen állapotban találta. Balhálántán hatalmas seb tátongott. A gazda felesége és leánya reggeli misén voltak és így nem tudtak felvilágosítással szolgálni a sebesülést illetően. Büntényt gyanítottak, de a nyomozás akkor nem járt eredménnyel. Ivanov három napi szenvedés után meghalt. Az ügy a te-

mesvári ügyészséghez is került, amely azonban tekintettel arra, hogy a csendőri nyomozás eredménytelen maradt, az aktát irattárba helyezte. Most négy év után a falu szája arról kezdett beszélni, hogy Ivanovot, aki részeges természetű házsártos ember volt, a felesége és Lyubica nevű leánya éjnek idején álmában megtámadták és baltával agyba-főbeverték. Mindkettőjüket letartóztatták és a temesvári ügyészségnek adták át, ahol Radulescu főügyész helyettese vezette be a nyomozást. A két asszony ártatlanságát hangoztatva, mire a főügyész helyettes közvetlen bizonyítékok hiányában szabadlábra helyezte őket. A vizsgálatot folytatják.

KÉTSZERES MEGADÓZTATÁS. Megírjuk, hogy Temesvárott nem lehet egy és két leies címletű okmánybélyeget kapni. Ez a bélyeginség azóta nem, hogy enyhült volna, de még fokozódott. A legtöbb dohánytözsdekben az egyszerű kérvényekre szükséges nyolc leies bélyeg sem kapható és a közönség örül, ha véletlenül tíz leies okmánybélyeget kaphat. Azonban ez is már csak ritka holló. A monopoligazgatásnál, ahol az okmánybélyegek beszerzése történik, azzal vigasztalják a tözsdéseket, hogy várjanak, amíg Bukarestből megérkeznek a bélyegek és addig igyekezzenek a magasabb címletüket eladni.

— Októberben döntenek Cuza mandátumfosztó javaslatáról. Bukarestből táviratozzák: A kamara törvénykezési bizottsága Cuza professzor ügyének tárgyalását, amelyben a keresetény ligából kizárt képviselők mandátumának megfosztását kérte. A bizottság nem döntött, mert a parlamentet berekesztették és ezért ebben az ügyben október hónapra maradt a döntés.

— **Lelkészhirtelen halála.** Lugosról jelentik: Peteanu József görög katolikus lelkész az utcán hirtelen rosszul lett és összeesett. Mire segítségére siettek, már halott volt. Peteanu, aki hatvanhét esztendő volt, jegyzője volt a lugosi görög katolikus szentszéknél.

— **Nőorvos állami kórház élén.** Bukarestből jelentik: A közegészségügyi miniszter dr. Poppa Eleonát a nagyszentmiklósi állami kórház belgyógyászati osztályának vezető főorvosává nevezte ki. Poppa dr. orvosnő egyike azon keveseknek, akiket állami kórház élére neveztek ki.

— **Románia a prágai repülőgépi kiállításon.** Prágából jelentik: A jövő hó folyamán Prágában nagyszabású repülőgépi kiállítást rendeznek. A kiállításra meghívták Romániát is. Valószínű, hogy Románia a meghívásnak eleget tesz és három repülőgéppel vesz részt az érdekesnek ígérkező kiállításon.

— **Tanárok és tanítók katonai gyakorlata.** Bukarestből táviratozzák: A hadügyminisztérium hozzájárult a közoktatásügyi minisztérium ama kérelméhez, hogy azok a tanítók és tanárok, akik mint tartalékos tisztek a most tartandó hadgyakorlatra behívást nyertek, a nyári szünet alatt, tehát júliusban és augusztusban vonulhassanak be katonai gyakorlatra.

— **Diplomaták kirándulása az Aldunán.** Bukarestből táviratozzák: A fővárosban székelő diplomáciai testület tagjai, mint ismeretes, meghívást nyertek a kormánytól június hó tizenegyedikén kezdődő dunai kirándulásra. A diplomaták Turnseverinben szállnak hajóra és Drenkováig utaznak a Dunán, majd meglátogatják Orsovát, Herkulesfürdőt és Adakalé szigetét.

— **Litvánia is szakít Oroszországgal.** Kovnából táviratozzák: A litván minisztertanács tegnap elhatározta, a litván-orosz diplomáciai viszony megszakítását. Pestyinszky tábornok, volt vezérkari főnök lakásán ugyanis házkutatást tartottak, amely alkalommal megállapították, hogy a szovjetkövettség ott kémszervezetet létesített. A kovnói orosz követ elutazott Moszkvába.

— **Árvízveszedelem fenyegeti egy megyét.** Bukarestből táviratozzák: Prahova megye folyói a legutóbbi napok tartós esőzései következtében annyira megdagadtak, hogy az egész környéket súlyos áradás veszedelme fenyegeti. Azon a vidéken tíz év óta a helyzet nem volt olyan komoly, mint most.

— **Munkanélküliek gyűlése.** Az Országos Szakszervezeti Tanács vasárnap, a hó 29-én, délután tíz órakor az erzsébetvárosi Novotny-féle vendéglő nagyszobájában a munkanélkülieket általános gyűlésre hívta össze, amely a munkanélküliséggel és a súlyos gazdasági kérdéssel foglalkozni. Minden munkanélkülinek erkölcsi kötelessége azon megjelenni.

A MAGYAR OPTANSOK ÜGYE A NÉPSZÖVETSÉG ELŐTT. Genfből táviratozzák: Junius hó tizenharmadikán nyitják meg a Népszövetség tizenharmadik ülését. Ezen az ülészen terjeszti be az angol, chilei és japán kiküldöttekből álló hármass bizottság a magyar optansok ügyére vonatkozó véleményét, Románia a párisi vegyesbírósg határozatai ellen a Népszövetséghez fordult panasszal. Valószínű, hogy Romániát a Népszövetség ülésében Titulescu londoni miniszter és Petrescu-Commen svájci meghatalmazott miniszter képviselik.

— **Lindbergről konferál Osvát Kálmán.** Hétfőn este 9 órakor többnapos szünet után újból hallani fogjuk kitünő konferanzenkat, aki ez alkalommal ugyancsak aktuális témáról, az Atlanti Óceán repülőhőséről Lindberg kapitányról konferál.

— **Lippán elfogott betörők.** Lippáról jelentik: Ludosan Mária lippai lakosnő házába betörték és onnan huszonnyolc darab ezüst talált és több ruhaneműt vittek el. A csendőség a tetteseket Jonescu Máté és Juchela Sámuel személyében elfogta, akik a betörést beismerték.

* **A Gerson-étterem** ujonnan renovált kerthelyisége megnyitott. Izletes ételek és kitünő italok állanak a n. é. közönség rendelkezésére. Előnyös bérletrendszer és házonkívül ebéd és vacsora. Vasár- és ünnepnapokon délelőtt 11—1/2 óráig szonahangverseny. A frissen csapolt sörök a temesvári sörgyár termékei.

— **Négyszázezer lei ügyvédi költség.** Nagy feltűnést keltett hónapok előtt az a per, amelyet a Temesi Agrár Takarékpénztár indított Szaborszky József és Fiai bécsi állatgyógyászati társaság ellen a temesvári Lloydbírósgnál negyvenhetezer shillingért. A Lloydbírósg tizenhetezer shilling megfizetésére kötelezte a bécsi céget, egyben a Vindobona állatgyógyászati cégnek a Szaborszky céggel szemben fennálló egymillió leies tartozását is az Agrárnak ítélte meg. Az ítéletet megfellebbezték a temesvári ítéltáblához, amely Marta Sándor dr. főelnök elnöke mellett zárt ülésben tárgyalta az ügyet. A tábla a Lloydbírósg ítéletét helybenhagyta. A tábla továbbá kimondotta, hogy a Vindobona cég részéről az Agrárnak megítélt egymilliót törli, mert a Lloydbírósg ezt a teljesen különálló ügyet nem foglalhatta egybe Szaborszkyéknek a Temesi Agrárral szemben fennálló peres ügyébe. Az ügyvédi és bírósági költségeket, amelyek meghaladják a négyszázezer leit, valamint a táblánál felmerült újabb huszonöt ezer lei perköltséget a felek kölösenösen tartoznak fedezni. A tábla döntését valószínűleg felfolyamodják a semmitűszékhez.

— **Pénzügyi körök az aranypénz veretése ellen.** Bukarestből táviratozzák: Hivatalos pénzügyi körökben mozgalom indult meg, amely azt célozza, hogy az aranypénz tervebe vett veretését halasszák el. A mozgalom vezetői azt állítják, hogyha az aranypénzket Londonban veretnék, akkor is felesleges erre a célra az országból aranyat kivinni, mert a Nemzeti Banknak van aranystokkja Londonban, másrészt pedig a mai pénzügyi helyzetben erre sincsen addig szükség, amíg a lei nem nyert stabilizálást. Az országnak az aranykészlete erős támasza a lei kedvező stabilizálásának. A Nemzeti Bank kormányzója ebben az érdekes kérdésben még nem tett semmiféle nyilatkozatot.

— **Kitiltott amerikai lap.** Bukarestből táviratozzák: A belügyminisztérium megtiltotta a Newyorkban megjelenő Magyar Egyház című lap behozatalát az országba.

— **Gyilkosság egy pár esirkéért.** Szabadkáról jelentik: A martonosi határban Zsivánov Milán Kovács Jenő és Kovács Ernő gazdák szóváltásba elegyedtek, mert Kovácsék baromfiudvaráról szárnyasok tüntek el és azok el tulajdonításával Zsivanovot gyanúsították. Zsivanov tiltakozott a gyanúsítás ellen, a hangulat mind izzóbbá lett és a Kovács fivérekre Zsivanov botot ragadott. Kovács Jenő ekkor előrántotta hosszú pengéjű zsebkését és azt markolatig Zsivanovba döfte, aki a helyszínen meghalt. A Kovács testvéreket be-kisérték a szabadkai ügyészségre.

MEGTÖRTÉNIK A MINISZTERVÁLTOZÁS. Bukarestből táviratozzák: A Politia című lap értesülése szerint Trancu-Jasi munkaügyi miniszter jelenlegi utazása előtt beadta lemondását, de azt csak visszaférte után hozzák nyilvánosságra. A munkaügyi minisztérium vezetését Cudalbu igazságügyminiszter vette át, akinek munkaügyi miniszterre való kinevezése hazatérte után meg is történik. Ugyanekkor Theodoreseu Hannibal, Bukarest főpolgármestere, veszi át az igazságügyi tárca vezetését. A miniszterváltásról az említett lap mint befejezett tényről emlékezik meg.

— **A valuták átszámítása a vasuton.** Bukarestből táviratozzák: Az államvasutak vezérigazgatósága a nemzetközi jegyek váltásával kapcsolatban a külföldi valuták értékét és kifizetési árfolyamát egy havi időtartamra következőképpen állapította meg: svájci frank harminchárom lei, francia frank hét lei, német márka negyvenegy lei, osztrák silling huszonöt lei, pengő harmincegy lei, lengyel zlot huszonegy lei, cseh korona öt lei és husz bani, lira kilenc lei ötven bani, dinár három lei husz bani és léva egy lei negyven bani. A valuták ilyen módon való átszámítása a mai nappal lép érvénybe.

— **A Marosból kifogott hulla.** Német-szentpéterről jelentik: A Maros egy tizenkilenc év körüli munkáskülső férfi hullát vetett ki. A hulla sokáig lehetett a vízben, mert a halak felismerhetetlenségig összerágták. Személyazonossága nem volt megállapítható.

* **Női és férfi szalmakalapok,** valamint finom női filckalapok legelőnyösebben N. C. Daniel cégnél. Detailelás a gyárépületben: József-tér (Küttl-tér) 12.

Színház

Tul a Nagykrivánon. A Magyar Dalárda műkedvelőinek háromnapos játéka a színházban ma kezdődik. Az első estén a Tul a nagy Krivánon operett kerül színre. Az egyes szerepeket Udiczky Lyubica, Molnár Magda, Berger Lonci, Burány Mancsi, Fetty Irma, Fink Mariska, Mihályffy Emil, Sztáji Dusan, Szegedy Rezső, Reichardt Alajos, Ladányi Jenő, Mózer Róbert, Kohn Miksa, Csatary Rezső, Szlovik József és Görgei János játsszák. Az előadást a Magyar Dalárda zenekara kíséri. Ugy a mai, mint pedig a szombati és vasárnapi előadásokra a jegyek elővételben a Bánát hírlapirodában kaphatók.

A marosvásárhelyi botrány fejleményei. Megemlékeztünk arról a színházi botrányról, amely Marosvásárhelyen történt, amikor Zöldhelyi Anna primadonna állítólag azért, mert nem kapta meg kikötött költségeit, otthagya a bevezetelen előadást. Feketené Sugár Teri igazgatónő táviratot intézett a nagyváradi színház igazgatójához, akit felszólít, hogy Zöldhelyit, aki ellen a belügyminiszterhez és kultuszminiszterhez feljelentést küldött, tiltsa el színpadjáról. Zöldhelyi Anna viszont a marosvásárhelyi színház tagjaihoz nyílt levelet intézett, melyben kollegáinak szemrehányásokat tesz, a miért ellene az igazgatónő pressziójára a lapoknak valótlan adatokat tartalmazó nyilatkozatot küldtek és rámutat arra, hogy az ő vendégszereplése folytán a színház három nap alatt száthatvanezer lei bevételt csinált. Egyébiránt kijelenti, hogy meg lesz neki is a módja, hogy Feketené Sugár Teri igazgatónő vádjával szemben védekezzék.

A nyári színház műsora:

Pénteken este kilenkor: A viñai zsidó operettegyüttes bucsuja: Tipke Flaiet.

A téli színház műsora:

Péntek este félkilenkor: Tul a nagy Krivánon (A Magyar Dalárda műkedvelőinek előadása.)

Szombat este félkilenkor: A kis kádét (A Magyar Dalárda műkedvelőinek előadása.)

Vasárnap este félkilenkor: Cseregyerekek (A Magyar Dalárda műkedvelőinek előadása.)

KÓRA
müterme
Gyárvaros
Andrássy-ut
4. sz. alatt van.

Művészet

Podlipny Gyula

festményekkel kibővült rajzkollekcioja új helyén, az Andrássy-uti művészház ideálisan világos nagyszobájában, revelláció erejével határozatosan, szabadon, levegősen elosztva borítják a falakat e képek egyetlen valór, egyetlen műnyszerűségéből. Jól tette a művész, hogy képességeit más oldalról is bemutatta, mert meggyőzőtt bennünket arról, hogy úgy esetje, mint ceruzája harmonikusan szolgálja tehetőségét. A fekete és fehér krétaszínek alkalmazásával már megmutatta mennyi finomság és bensőségteljeség árad egyszerű eszközeiből, piketúrája most viszont arról tesz tanúságot, hogy színskálája kivételesen széles és megkapó élményszerűségben. Ő is, mint Manet mondja, temperamentumon keresztül látja a természetet, mely ezernyi változata dacára, egyéni meglátás és lélekkel teli tájképelőadásában, mert legbensőbb énjének őszinte tiszta rezdüléseit tolmácsolják a színek. Érdekesebb e lazuros festmények. Puhák a színek és puhák a formák. Valami messzi szláv határozatlanságba burkoltak az alakok, valami könnyű köd illan erdők, vizek és háztetők fölött — a melankolia. Mindent a hangulat visz. A morvaországi álmodozó falu, a szolnoki vizparton tűnődő juhász, a gyönyörű kompozícióju hazatérők, akár a rajzok, mind bizonyos neme a vizionáló merengésnek, a félbenrenlétnek, a művészi alkotás azon állapotának, melyben nem a külső husból való szem, az oculus carnis, hanem a belső szem, az oculus spiritualis, néz szét a világban, mint Dante idején mondták. Podlipny Gyula képei monumentális hangulatképek, álomszerű poezis gyöngéd opálfényben.

Kristóf-Krausz Albert kiállítása. Kristóf-Krausz Albertnek a belvárosi Weisz-palota kiállítási termében elhelyezett tárlata nagy látogatottságnak örvend. Számos képvásárlás történt és az érdeklődés egyre nagyobb mérveket ölt. Erre való tekintettel a kiállítás június hó hatodikáig marad nyitva és az délelőtt tíz órától tizenkettőig és délután négy órától hétig áll a közönség rendelkezésére.

Nagymennyiségű

filzkalap érkezett a legfinomabb kivitelű a legolcsóbbig.
Gyönyörű kalapok kaphatók már 200 leitől feljebb

Covinka Somborác-nál

Józsefváros, Uri-utca 4.

Állandó nagy raktár!

Alakításokat már 90 Leitől kezdve vállalom

Házhelyek

hosszu részletre közvetlen a Petőfi csárda mellett

feltűnően olcsó árban kaphatók a helyszíni irodában.

Ugyanott téglák is kaphatók.

Fizessen elő a Déli Hírlapra!

PODLIPNY GYULA képkiallitása

uj művekkel bővült.

A tárlat egész napon át megtekinthető KORA és Varga műtermében, Gyárvaros, Andrássy-ut 4 sz. alatt.

HELICON-nyomda, Timisoara

Felelős kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.

Apróhirdetések

Egy szó ára 3 le. Vastag betűvel 5 le. Legkisebb apróhirdetés ára 30 le.

Alíaskeresőknek 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

Levelezés

Levelezni 18-20 év körüli urleánnyal későbbi házasság céljából. Levelek „Szimpáta” jellegre a kiadóba küldendők. (2070)

Alkalmazás

Nevelőnő keresetek 2 fű gyermek mellé vidékre. A német nyelv tudása feltétlen szükséges. Ajánlatokat lehetőleg fényképpel kérek „Othon” jellegre a kiadóba. (2069)

Özvegy vagy egyedülálló asszony keresetk háztartás vezetésére magányos urhoz. Csakis intelligens asszonyok leveleit kérem „Háztartás” jellegre a kiadóba. (2068)

Allást keres

Gyermekek mellé ajánkozik özvegyasszony. Magyar, német nyelvet tökéletesen bírja. Szíves megkereséseket „Gyermekszerező” jellegre a kiadóba kérek. (2039)

Kezdő gép- és gyorsíró magyar, német, román nyelvtudással állást keres. Szíves megkeresést „Ugyes” jellegre kérek a kiadóhivatalba. (2058)

Pénzbeszedői vagy raktárnoki állást vállalom. Cím a kiadóban.

Fiatal fűszereseg állást keres, vidékre is megy. Címek kérek a kiadóba.

Lakas

Szépen butorozott szoba, konyhas lakásom van, lakótársnőt keresek egyedülálló hölgyet. Megkereséseket „Erzsébetváros” jellegre a kiadóba kérek.

2 személy részére azonnalra keresek teljes ellátással 2 szobás butorozott lakást fürdőszobahasználattal. Ajánlatokat „Igazgató” jellegre kérek a kiadóba. (2060)

Ha szép akar lenni,

használd KULKA-féle liliumtej-krémet, liliumtej-szappant, liliumtej-pudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárban, a „Fekete Sas”-hoz, I. Szentgyörgy-tér.

Vashordók

Gyári lerakat eredeti gyári árak mellett kaphatók.

DEUTSCH JAKAB

Timisoara II.,

Str. Daclor 56. Telefon 601

Hálókocsiban való utazás

külön fülke rendelés, betegszállítás, menetdíjszabás, bérletjegyek váltásának szabályai és árai, személypodgyász-, hordárdíjszabás stb. román és magyar nyelven van ismertette a „HERMES” legújabb vasuti menetrendkönyvében. A 120 oldalas könyv ára

csak 50.- Lei

HOTEL PALACE SZÁLLODA

BUDAPEST, Rákóczy-ut 43

Budapest egyik legmodernebb és legnagyobb kényelemmel berendezett szállodája

Hideg-meleg víz, fürdőszobák, minden szobában telefon

Elsőrendű étterem!

Mérsékelt árak!

A gőzkazán próbák és ellenőrzések megtartása.

Az összes érdekelteknek tudomására hozatik, hogy a Miniszterul Muncii Casa centralának technikai felügyelője megérkezett Temesvárra, hogy a kazánellenőrzéseket és próbákat Temes-Torontál, Szörény- és Krassó-megyékben megtarthassa.

Szemelött tartva a törvényes rendelkezéseket és körrendeleteket, amelyek a vármegyei prefekturának ki lettek adva, hogy az érdekeltek ne legyenek büntetésnek kitéve, közöletik, hogy úgy a kérvényeket, mint a kiszállási összeget el kell küldeni a Casa Cercuala de asigurari soc. Timisoara címre postán illetve postautalványon és nem szükséges személyesen beadni. Ugyancsak közöletik azon gőzkazántulajdonosokkal és iparosokkal, akiknek vannak gőzkazánjai és a szövetségnek tagjai, hogy a hivatalos lap (Monitorul Oficial) 1927 márc. 23-án 66. számában megjelent 39705. számú miniszteri határozat értelmében a gőzkazán ellenőrzések és próbák alkalmával a régi kazán igazolványok (könyvecskék) meg lesznek semmisítve és újakkal pótolva (a munkaügyi miniszterium mintája szerint) amelyért az államnak 200 leit kell fizetni a Casa Cercuală de Asigurari sociale Timisoara utján.

Arverési hirdetmény.

A temesvári kerületi munkásbiztosító pénztár ezuton is közhírré teszi, hogy 1927 június hó elsején délelőtt tíz órakor nyilvános árverés utján eladásra kerülnek az alant felsorolt és a munkásbiztosító pénztárnak Józsefváros, Bega-balsor 2 szám alatti helyiségeiben elraktározott és letétbe helyezett tárgyak, amelyeket a munkásbiztosítási járulékok hátralékosága miatt foglaltak le a tulajdonosaiktól. Az árverés a munkásbiztosító hivatalos helyiségében tartatik meg és a következő tárgyak kerülnek eladásra:

egy írógép,
egy kis induktor,
egy vadászfegyver,
egy ébresztőóra,
egy kartonpapírnyomó,
egy kis pénztárszekrény,
harom meter szövet,
egy ezüst cigarettatárca,
ket arany óralánc,
egy arany karkötő,
egy köves aranygyűrű,
egy nyakkendő,
egy pár női cipő,
tiz éjjeli szekrény,
husz kávéházi asztal márványfedővel,
negyven darab szék.

Az árverést az 1921-es számadási és végrehajtási törvény alapján eszközlik.

Árverési feltételek és egyéb tudnivalók a munkásbiztosító pénztár irodájában szerezhetők be.

Temesvári kerületi munkásbiztosító pénztár

Igazgató:

Sosdean m. p.

Szolgálati főnök:
olvashatatlan aláírás.